

ЕКОНОМІКА МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Викладач: доцент, кандидат технічних наук Данкевич Наталія Олександрівна
Кафедра: промислового та цивільного будівництва, 11й корп. ЗНУ, ауд. Л-208 (2^й поверх)
Email: DankevichNatali28@gmail.com
Телефон: (061) 227-12-38 (кафедра),
Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення) Viber, Telegram.

Освітня програма, рівень вищої освіти	Міське будівництва та господарство Бакалавр					
Статус дисципліни	Вибіркова					
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2023-2024 2 семестр	Рік навчання - 4	Тижні	16
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів	6	Лекційні заняття – 32 год Практичні заняття – 32 год Самостійна робота – 56 год.		
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8398					
Консультації:	Згідно розкладу або за домовленістю чи ел. поштою					

ОПИС КУРСУ

Здатність виконувати та аналізувати економічні розрахунки вартості будівельних об'єктів, знати принципів проектування міських території та об'єктів інфраструктури і міського господарства. **Мета курсу** – формування у студентів аналітичного творчого мислення шляхом опанування ними необхідних теоретичних знань з економіки міського господарства, умінь та практичних навичок з методології та методики організації і проведення фінансово-економічної оцінки виробничо-експлуатаційної діяльності підприємств, зайнятих технічним обслуговуванням, ремонтом і реконструкцією будівель.

У результаті вивчення дисципліни «Економіка міського господарства» студент повинен набути вміння і засвоїти знання використовувати нормативно-технічну документацію, розглядати питаннями пов'язані зі складанням кошторисних документів; формувати та оцінювати ресурси будівельного підприємства; теоретично обґрунтувати організаційну діяльність будівельних підприємств.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможє:

1. Розраховувати показники виробничої програми окремих підприємств міського господарства, застосовувати характеристику об'єктів експлуатації для відповідних експлуатаційних підприємств;
2. Обчислювати показники ефективності діяльності підприємств міського господарства, розробляти заходи щодо їх покращення, оцінювати вплив заходів на показники діяльності підприємства та здійснювати оцінку діяльності підприємств міського господарства з огляду на специфіку їх діяльності;
3. Встановлювати відповідність якості комунальної продукції (послуг) вимогам стандартів, законам, нормативно-правовим актам та умовам договору щодо їх надання;

Укладач – **ДАНКЕВИЧ** Наталія Олександрівна, доцент кафедри промислового та цивільного будівництва

4. Користуватися діючими ресурсними елементними кошторисними нормативами та визначати вартість будівельно-монтажних робіт з урахування одиночної вартості та загальновиробничих витрат;
5. Обчислювати основні види кошторисних витрат, які враховують у вартості будівництва;
6. Складати локальні та об'єкти кошториси, зведений кошторисний розрахунок вартості будівництва, договірні ціни на будівельну продукцію;
7. Розраховувати ТЕП та економічну доцільність проектних розробок.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

- Данкевич Н.О. Економіка міського господарства: метод. вказівки до виконання практ. занять, контр. та самост. робіт для студ. напряму 192 "Будівництво та цивільна інженерія" спеціалізації "Міське будівництво і господарство" ден. та заоч. форм навчання. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 50 с.
- Данкевич Н.О. Економіка міського господарства: конспект лекцій для студ. напряму 192 "Будівництво та цивільна інженерія" спеціалізації "Міське будівництво і господарство" ден. та заоч. форм навчання : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗДІА, 2018. 80 с.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі *теоретичні* завдання:

- Усне опитування і обговорення стандартів, методів і процедур тарифоутворення у відповідності до галузі міського господарства, вид і склад інвесторської кошторисної документації та основні правила визначення вартості будівництва; системи ціноутворення, джерела фінансування будівництва в ринкових умовах.
- Короткі тести за пройденим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі *практичні* завдання:

- Визначення надходжень від експлуатації будинків і прибудованої території. Визначення видатків на утримання будинків та прибудованих територій. Формування та встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги.
- Визначення транспортних витрат на перевезення вантажів для будівництва та реконструкції. Розрахунок кошторисної ціни на будівельні матеріали, вироби та конструкції.
- Складання індивідуальної кошторисної норми на будівельні роботи. Визначення кошторисної заробітної плати, яка врахована у складі прямих витрат на виконання будівельних робіт.
- Складання локального кошторису та відомості ресурсів на загально-будівельні роботи. Складання кошторису на внутрішні електромонтажні, санітарно-технічні роботи та на придбання та монтаж виробничого устаткування. Складання об'єктного кошторису та відомості ресурсів.
- Складання зведеного кошторисного розрахунку та визначення техніко-економічних показників об'єкту архітектури.
- Визначення вартості будівництва при складанні ціни пропозиції учасника конкурсних торгів.

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Теоретичний підсумковий контроль – 1 тесту який оцінюється 20 балів (проводиться онлайн на платформі Moodle).

Підсумкове практичне завдання (індивідуальне завдання) – складання інвесторської кошторисної документації використовуючи програмний комплекс АВК-5, яке видається викладачем і оцінюється в 20 балів.

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ**

**Силабус навчальної дисципліни
Економіка міського господарства**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ**

**Силабус навчальної дисципліни
Економіка міського господарства**

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	<i>Вид теоретичного завдання: опитування</i>	тиждень 1-2	5%
	<i>Вид практичного завдання: визначення видатків на утримання будинків та прибудинкових територій. Формування та встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги</i>	тиждень 1-2	
Змістовий модуль 2	<i>Вид теоретичного завдання: опитування</i>	тиждень 3-4	5%
	<i>Вид практичного завдання: визначення транспортних витрат на перевезення вантажів для будівництва та реконструкції. Розрахунок кошторисної ціни на будівельні матеріали, вироби та конструкції</i>	тиждень 3-4	5%
Змістовий модуль 3	<i>Вид теоретичного завдання: тестування</i>	тиждень 5-6	10%
	<i>Вид практичного завдання: складання індивідуальної кошторисної норми на будівельні роботи. визначення кошторисної заробітної плати, яка врахована у складі прямих витрат на виконання будівельних робіт</i>	тиждень 5-6	5%
Змістовий модуль 4	<i>Вид теоретичного завдання: опитування</i>	тиждень 7-8	5%
	<i>Вид практичного завдання: складання локального кошторису та відомості ресурсів на загально-будівельні роботи. складання кошторису на внутрішні електромонтажні, санітарно-технічні роботи та на придбання та монтаж виробничого устаткування. складання об'єктного кошторису та відомості ресурсів</i>	тиждень 7-8	
Змістовий модуль 5	<i>Вид теоретичного завдання: опитування</i>	тиждень 9-11	5%
	<i>Вид практичного завдання: складання зведеного кошторисного розрахунку та визначення техніко-економічних показників об'єкту архітектури</i>	тиждень 9-11	5%
Змістовий модуль 6	<i>Вид теоретичного завдання: тестування</i>	тиждень 12-14	10%
	<i>Вид практичного завдання: визначення вартості будівництва при складанні ціни пропозиції учасника конкурсних торгів</i>	тиждень 12-14	5%
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>Підсумкове теоретичне завдання: тести (на Moodle)</i>		тиждень 15-16	20%
<i>Підсумкове практичне завдання: індивідуальне завдання</i>		тиждень 15-16	20%
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1-2 Лекція	Міське господарство у структурі суспільного виробництва.		5
Тиждень 1-2 Практичне заняття		Робота у групах за індивідуальними завданнями викладача на тему «визначення видатків на утримання будинків та прибудинкових територій. Формування та встановлення тарифів на житлово-комунальні послуг (здати у формі документу MS Word). Обговорення-дискусія на парі..	
Змістовий модуль 2			
Тиждень 3-4 Лекція	Організація і порядок розрахунку тарифів на послуги підприємств міського господарства		10
Тиждень 3-4 Практичне завдання		Виконання практичного завдання на тему «Визначення транспортних витрат на перевезення вантажів для будівництва та реконструкції. Розрахунок кошторисної ціни на будівельні матеріали, вироби та конструкції. Обговорення-дискусія на парі. Опитування теоретичного матеріалу.	
Змістовий модуль 3			
Тиждень 5-6 Лекція	Кошторисні нормативи та порядок визначення кошторисної вартості.	Тестування	10
Тиждень 5-6 Практичні заняття		Виконання практичного завдання на тему «Складання індивідуальної кошторисної норми на будівельні роботи. Визначення кошторисної заробітної плати, яка врахована у складі прямих витрат на виконання будівельних робіт (здати у формі документу MS Word).	5
Змістовий модуль 4			
Тиждень 7-8 Лекція	Порядок складання локальних та об'єктних кошторисів і відомостей ресурсів		5
Тиждень 7-8 Практичні заняття		Виконання практичного завдання на тему «Складання локального кошторису та відомості ресурсів на загально-будівельні роботи. Складання кошторису на внутрішні електромонтажні, санітарно-технічні роботи та на придбання та монтаж виробничого устаткування. Складання об'єктного кошторису та відомості ресурсів. за допомогою ПК АКВ-5 Вихідні дані с.40 методичні вказівки.(здати у формі документу MS Word).	

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ**
Силабус навчальної дисципліни
Економіка міського господарства

Змістовий модуль 5			
Тиждень 9-11 Лекція	Складання зведеного кошторисного розрахунку вартості будівництва		10
Тиждень 9-11 Практичні заняття		Виконання практичного завдання на тему «Складання зведеного кошторисного розрахунку та визначення техніко-економічних показників об'єкту архітектури. за допомогою ПК АКВ-5 Вихідні дані с.40 методичні вказівки.(здати у формі документу MS Word).	
Змістовий модуль 6			
Тиждень 12-14 Лекція	Порядок розробки проектно- кошторисної документації та формування договірної ціни виконання будівельних та ремонтно- будівельних робіт	Тестування	10
Тиждень 12-14 Практичні заняття		Виконання практичного завдання на тему «Визначення вартості будівництва при складанні ціни пропозиції учасника конкурсних торгів. за допомогою ПК АКВ-5 Вихідні дані с.40 методичні вказівки.(здати у формі документу MS Word).	5
Тиждень 15-16	Підсумковий контроль (теоретичний і практичний)	Підсумковий тест на платформі Moodle	20
Тиждень 15-16		Виконання індивідуального завдання на тему «Визначення кошторисної вартості ремонтно-будівельних робіт». Вихідні дані с.6-8 методичні вказівки с. використовуючи ПК АКВ-5. здати у формі документу MS Word).	20
			100

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Книги:

1. Козик В.В., Гавриляк А.С., Петрушка Т.О. Організація будівництва : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 256 с.
2. Організація і методика економічного аналізу : підручник / за ред. Т.Д. Косової. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 528с.
3. Окландер Т.О., Педько І.А., Камбур О.Л. Економіка будівельного підприємства : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 363с.
4. Рогожин П.С., Гойко А.Ф. Економіка будівельних організацій. Киев: Скарби, 2001. 448 с

Законодавчі та нормативні документи:

1. Настанова з визначення вартості будівництва. [Чинний від 2021–11–01]. Київ, 2021. 120 с. (Кошторисні норми України).
2. Ресурсні кошторисні норми експлуатації будівельних машин та механізмів. [Чинний від 2021–11–01]. Київ, 2021. 104 с. (Кошторисні норми України).

Укладач – **ДАНКЕВИЧ** Наталія Олександрівна, доцент кафедри промислового та цивільного будівництва

3. ДСТУ Б А.3.1-22:2013. Визначення тривалості будівництва об'єктів. [Чинний від 2014-01-01]. Вид. офіц. Київ, 2014. 30с. (Національний стандарт України).

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-портал. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Державні будівельні норми: веб-сайт URL: <https://dbn.co.ua>.
3. Наукова бібліотека Запорізького національного університету. веб-сайт URL: <http://library.znu.edu.ua>.
4. Кошторисні норми України. Настанова з визначення вартості будівництва. URL: <https://www.minregion.gov.ua>.
5. Кошторисні норми України на експлуатацію будівельних машин та механізмів. URL: <https://www.minregion.gov.ua>.
6. Кошторисні норми України. Настанова щодо розроблення елементних ресурсних кошторисних норм на будівельні роботи. URL: <https://www.minregion.gov.ua>.
7. Кошторисні норми України на будівельні роботи. URL: <https://www.minregion.gov.ua>.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на набуття вміння і засвоєння знанням використовувати нормативно-технічну документацію, розглядати питаннями пов'язані зі складанням кошторисних документів; формувати та оцінювати ресурси будівельного підприємства; теоретично обґрунтувати організаційну діяльність будівельних підприємств.

Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється письмово відпрацювання шляхом виконання індивідуального варіанту завдання. Завдання які пов'язані з використанням ПК АВК-5 можливо відпрацювати у комп'ютерному класі кафедри, або дома в разі встановлення ПК АВК-5, та представити виконане завдання в роздрукованому виді. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви не доброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну на пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yeds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50
Укладач – **ДАНКЕВИЧ** Наталія Олександрівна, доцент кафедри промислового та цивільного будівництва

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ**

**Силабус навчальної дисципліни
Економіка міського господарства**

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>